

BASIN VE KAMUOYUNA OKULLAR AÇILIRKEN GÜNDEM ÇOCUK DERNEĞİ'NDEN UYARILAR

-1-

Okula başlama yaşı çocuğun gelişimsel özellikleri ile uyumlu değil!

2012 yılı başlarından itibaren gündemde olan ve 4+4+4 olarak bilinen 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemi kapsamında belirtilen okula başlama yaşı çocuğun gelişimsel özelliklerine uyumlu değildir. Daha önce de çeşitli kereler tekrar ettiğimiz endişelerimiz uygulamada gerçekleştiğini tespit etmiş bulunmaktayız.

Pek çok eğitimcinin ve hatta Bakanlığın da tespit ve kabul ettiği üzere 60-72 ay arası çocuklarda yaygın olarak derslerde dikkatsizlik, okula karşı isteksizlik, akademik başarısızlık, derslerde alt ıslatma, gece alt ıslatma, psikolojik nedenli karın ağrısı, aşırı yorgunluk vb. sorunlar yaşadığı görülmüştür. Okulun ilk yılında ortaya çıkan sorunların ilerki yıllarda farklı görünüşler ile süreceği açıktır.

Bunun yanı sıra pek çok ebeveynin çocuklarının “yetersizlik” ile etiketlenmesi korkusu ile rapor almadığı ve istemeseler de çocuklarını 66 aylık iken okula gönderdikleri görülmüştür.

Çağrı: Çocuklarınızı 72 Aydan Önce İlkokula Göndermeyin!

Gündem Çocuk Derneği olarak öncelikle okula başlama yaşının, uygulamada görülen sonuçları göz önünde tutularak 72 aya yükseltilmesini, ebeveynlerin çocuklarının etiketlenmesi korkusu gibi ikircikli durumlarda bırakılmamasını talep ediyoruz. Bu konuda yapılan yeni düzenlemelere kadar, ebeveynlere çocuklarını 72 aydan önce birinci sınıfa göndermemelerini, okul öncesine kayıt ettirmelerini, ihtiyaç duymaları halinde bu konuda uzman desteği almalarını öneriyoruz.

-2-

GÜNDEM ÇOCUK DERNEĞİ ÇOCUK HAKLARI MERKEZİ

Tunalı Hilmi Caddesi Sekizler Apt. No:54 Kat:4 Daire:8 06660 Kavaklıdere / ANKARA

* Tel-Fax: 0 312 4377641 * www.gundemcocuk.org * info@gundemcocuk.org

Orta Öğretime Yerleştirme Sistemi'nde Yapılan Değişiklikler

Türkiye'nin de onayladığı Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına dair Sözleşme'ye göre eğitimin amacı, çocuğun ihtiyaçları doğrultusunda onu evrensel insani değerlerle, bilimsel bilgi ile buluşturmak ve kendini gerçekleştirmesine destek vermektir.

Eğitim Sistemimiz Sadece “Zeki” Çocukları Seviyor!

Ancak orta öğretime yerleştirme sisteminde yapılan değişikliklerle eğitim sistemi, çocuğun kendini gerçekleştirme amacının çok uzağına düşmekte, seçme sisteminin kıskaçında kalarak; “en zeki”, “en başarılı” çocukları seçmeye ve onlara daha iyi eğitim vermeye odaklanıp geride kalan çocukları önemsememekte, hatta yok saymaktadır. Üstelik zeki ve başarılı çocuk belirleme yöntemi tek tip yeteneğe odaklı ve oldukça tartışmalıdır. Sürekli seçme-yerleştirme baskısı altındaki mevcut sistem kendisini de çocukları da tek tipleştirmekte ve sınav başarısının esiri haline getirmektedir. Mevcut eğitim sistemi “zeki” ve “başarılı” çocukları seven ama diğerlerinin yüzüne bakmayan kötü bir öğretmen gibidir. **Sınav sisteminde öne çıkan çocuklar eğitimin bir sonraki aşamasında daha iyi okullara gitmekte geriye kalanlar ve ise düşük olanaklarla yetinmektedir. Bu da zamanla çocuklar arasındaki başarı makasını giderek açmakta ve ayrımcılığı körüklemektedir. Unutulmamalıdır ki eğitim her çocuğun hakkıdır, her çocuğun ihtiyaçlarına cevap verebilmeli ve eşitlikçi bir yaklaşımla, herbir çocuğa mümkün olan en iyisini sağlamalıdır.**

Bu, bazı çocuklara daha iyi eğitim, bazı çocuklara daha azının asla reva görülemeyeceği anlamına gelmekte ve anayasanın eşitlik prensibine ve insan haklarının temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Dolayısıyla, zorunlu eğitim sürecinde seçme ve sıralamanın baskın ve tek belirleyici ana bir unsur olması kabul edilemez. Tüm çocuklar gibi üstün zekalı ya da öğrenme güçlüğü olan özel gereksinimli çocukların tespit edilmesi ve onların ihtiyaçlarına uygun ve özel çözümler geliştirilmesi gerekli ve önemlidir. Öte yandan böylesi düzenlemelerin, eğitim sisteminin unsurları olduğu unutulmamalıdır. Çocuğun haklarını gözetilen bir eğitim sisteminin temelinde tüm çocuklar için eşitlikçi yaklaşım esastır.

Devletin, zorunlu ve parasız temel eğitim ile her çocuğun eğitim hakkını güvence altına alma yükümlülüğü vardır. Bu yükümlülüğün gerçekleştirilmesinde özellikle bütçe yetersizliği, çocuk haklarının sağlanamaması için kabul edilebilir bir gerekçe değildir. Sınırlı kaynakların amaca uygun, kapsayıcı, eşitlikçi ve planlı bir şekilde dağıtımının sağlanmalıdır.

Oysa eğitim sistemine yapılan ve yapılacak yatırımlar, yaşanan sorunları çözmekten uzaktır. Yapılan yatırımlar ve yenilikler kısıtlı bölgelerde ve çok pahalı olan teknolojik altyapılara yönlendirilmiştir. Eğitimin amacına ulaşabilmesi için teknolojik araçlardan yararlanmak önemli olsa da önceliğin eğitim sistemi içerisindeki insan kaynağı olduğu ısrarla göz ardı edilmektedir. Söz konusu insan kaynağının başında başta öğretmenler, idareciler olduğu kadar çocuk gelişimi ve eğitimi uzmanları, psikolojik danışmanlar,

GÜNDEM ÇOCUK DERNEĞİ

ÇOCUK HAKLARI MERKEZİ

Tunalı Hilmi Caddesi Sekizler Apt. No:54 Kat:4 Daire:8 06660 Kavaklıdere / ANKARA

* Tel-Fax: 0 312 4377641 * www.gundemcocuk.org * info@gundemcocuk.org

sosyal hizmet uzmanları, psikologlar gibi meslek gruplarının; ayrıca eğitim çeşitli hizmet çalışanlarının da (temizlik görevlisi, şoför, bakıcı vb.) olduğu ve sistem içerisindeki önemleri unutulmamalıdır.

Öğrenci Başarısı Değil, Sistemin Başarısı Ölçülmeli

Çocuğun haklarını gözetilen bir eğitim sisteminde ölçülmesi gereken öğrencinin başarısı değil, eğitim sisteminin çocukların ihtiyaçlarının farklılığına duyarlı olmadaki başarısıdır. Bunun için de öğretmene yatırım esas olmalıdır. Şu andaki mevcut sistemde olduğu gibi eğitim sistemin odağına öğrenci başarısını koymak kolaycılıktır.

Öğretmen Sistemin Daha da Dışına İtiliyor.

SBS'nin kaldırılması ve yerine okul içi sınavlar ile seçme ve sıralama yapmayı öngören yeni sistem sınava dayalı sisteminin bazı sorunlarının çözer gibi görünse de aslında seçme ve sıralama sistemini eğitim sisteminin kalbine yerleştirmekte ve odakta olması gereken öğretmeni daha da pasif hale getirmektedir. Eğitimciler bilir ki sınav sınıf içi bir ölçme aracı olduğu kadar bir eğitim aracıdır. Yeni sistem ile zaten pasifize edilmiş öğretmenlerin elinden bir eğitim aracı olan sınavlar da alınmış olacak ve öğretmen daha da insiyatifsiz kalacaktır. Dolayısıyla her ne kadar Bakanlık yetkilileri yaptıkları açıklamalarda "öğretmen esastır" sloganını kullansalar da pratikte bunun tersi bir durum ortaya çıkmakta ve öğretmenler sistemin daha çok dışına itilmektedirler.

Sorun bir yanlış bir başka yanlış ile çözüme çabasıdır. Yapılması gereken eğitim sistemini belirler hale gelen seçme-yerleştirme sınav kısır döngüsünün dışına çıkma iradesini göstermektir. Aranılan cevap eşitlikçi yaklaşımda ve eğitime yapılacak bütüncül ve verimli yatırımdadır.

-3-

Gezi Olayları Ardından Fişleme İddiaları Endişe Verici!

Taksim Gezi Parkı'nda başlayan olaylara destek amacıyla 31 Mayıs'tan itibaren Türkiye'nin pek çok yerinde yaşanan protesto eylemlerinde kolluk kuvvetlerinin orantısız şiddet kullanımı ve keyfi uygulamaları başta olmak üzere pek çok ihlale çocuklar da maruz kalmıştır.

Olaylar sırasında bazı çocuklar eylemlere doğrudan katılırken bazı çocuklar da Gezi Parkı başta olmak üzere yaratılan yaşam alanlarındaki etkinliklere, atölye çalışmalarına, eğitsel faaliyetlere kendilerinden sorumlu yetişkinlerle birlikte katılmışlardır.

Gösterilerin durulması ve şekil değiştirmesi ardından pek çok devlet kuruluşu gibi Milli Eğitim Bakanlığı'nın da eylemlere katılanların (öğrenci ve öğretmenlerin) tespit edilmesi için fişleme ve öğrencileri ihbarcılığa teşvik gibi faaliyetlere giriştiğine dair basında çeşitli haberler yer almıştır. Bu çabaların Bakanlık talimatı ile mi yerel insiyatifle mi olduğu bilinmemektedir. Bu iddialara karşılık Bakanlığın sessiz kalması ise endişe vericidir.

GÜNDEM ÇOCUK DERNEĞİ

ÇOCUK HAKLARI MERKEZİ

Tunalı Hilmi Caddesi Sekizler Apt. No:54 Kat:4 Daire:8 06660 Kavaklıdere / ANKARA

* Tel-Fax: 0 312 4377641 * www.gundemcocuk.org * info@gundemcocuk.org

Asıl amacı eğitim faaliyeti olması gereken Milli Eğitim Bakanlığı'nın çocukların ve öğretmenlerinin demokratik haklarını kullanmasını baskı altına alacak herhangi bir çabaya girişmemesi gerekir. Yeni eğitim-öğretim yılında bu konuda herkes gibi Milli Eğitim Bakanlığı da çocukların görüş ve tepkilerini dile getirme ve bunu kendi seçecekleri şekil ve yöntemlerle yapma haklarına karşı duyarlı olmalı ve etiketleme, fişleme ya da ihbarcılığa zorlama gibi karşı eylemlerden kaçınmalıdır. Yasa dışı bir şekilde bu çabaya girişen yetkililer hakkında idari işlem başlatılmalıdır. Bakanlığ, bu konuda endişeleri giderici bir açıklama yapmaya çağırıyoruz.

GÜNDEM ÇOCUK DERNEĞİ

(11 Eylül 2013)

*Gündem Çocuk Derneği, her çocuğun hak sahibi, eşit, özgür ve onurlu bir birey olarak, barış içerisinde, iyi ve mutlu bir yaşam sürmesi için çocukların yararına bütüncül bir dönüşümü ısrarla savunan bir sivil toplum örgütüdür. Çalışmalarını çocuk hakları alanında yaşanan sorunların temelindeki paradigmanın değişmesi, savunuculuk, ağ çalışmaları ve katılım programları altında, öncelikli çalışma arkadaşları olan çocuklarla birlikte sürdürür.

GÜNDEM ÇOCUK DERNEĞİ

ÇOCUK HAKLARI MERKEZİ

Tunalı Hilmi Caddesi Sekizler Apt. No:54 Kat:4 Daire:8 06660 Kavaklıdere / ANKARA

* Tel-Fax: 0 312 4377641 * www.gundemcocuk.org * info@gundemcocuk.org